

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan de indieners van een Wob-verzoek over Covid-19

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 59 84
www.rijksoverheid.nl

Datum: 1 december 2020
Betreft: Besluit tot openbaarmaking van informatie

Inlichtingen bij

Geachte mevrouw, heer,

Bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) zijn veel verzoeken binnengekomen waarin met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht wordt om openbaarmaking van documenten inzake Covid-19.

Ons kenmerk
1791056-215063-WJZ

Bijlage(n)
A, B

De inzet van mijn medewerkers, van de medewerkers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en van de medewerkers van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), heeft ertoe geleid dat zich onder mijn ministerie uitzonderlijk veel informatie bevindt over Covid-19 en over de bestrijding ervan. Er worden veel Wob-verzoeken ingediend waarin wordt verzocht deze informatie openbaar te maken. Om in deze grote informatiebehoefte te kunnen voorzien, ben ik genoodzaakt een afwijkend werkproces aan te houden. In plaats van ieder Wob-verzoek apart in behandeling te nemen, heb ik ervoor gekozen de informatie over de verschillende in de Wob-verzoeken genoemde onderwerpen afzonderlijk en gefaseerd openbaar te maken. Hierdoor kan er eerder informatie openbaar worden gemaakt dan wanneer ieder Wob-verzoek afzonderlijk wordt behandeld en wordt aan het met de Wob gediende belang van openbaarheid zoveel mogelijk recht gedaan.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Dit besluit ziet op de periode van december 2019 tot en met januari 2020. Deze periode beslaat de beginfase, waarin Covid-19 net was ontdekt als nieuw coronavirus.

Besluit

Ik besluit de gevraagde informatie grotendeels openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Inventarisatie documenten

Op basis van de verzoeken zijn 617 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B.

Diverse documenten zijn al openbaar en zijn bij onderhavige beoordeling dan ook buiten beschouwing gelaten.

Verder zijn een aantal soorten documenten buiten beschouwing gelaten. Zo zijn burgerbrieven buiten de beoordeling gelaten, met uitzondering van de brieven waarin een burger vanuit zijn of haar kennis en kunde een visie heeft gegeven of zijn of haar zorgen heeft geuit. Daarnaast zijn intern gedeelde nieuwsoverzichten met verwijzingen naar openbare nieuwsberichten en omgevingsbeelden niet geïnventariseerd. Dat geldt ook voor verslagen van het Interdepartementaal

Afstemmingsoverleg omdat de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid over de openbaarmaking daarvan een besluit zal nemen. Ten slotte heeft de inventarisatie van e-mailberichten zich beperkt tot de e-mailboxen van MT-leden en hoger. De inhoud van deze e-mailboxen geeft een volledig inzicht in de besluitvorming over Covid-19 binnen het ministerie en de informatie op basis waarvan de besluitvorming heeft plaatsgehad.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk
1791056-215063-WJZ

De documenten van het RIVM die binnen het kerndepartement van mijn ministerie aanwezig zijn, zijn in de beoordeling meegenomen. Voor zover bij het RIVM nog informatie uit december 2019 en januari 2020 aanwezig is, die niet ook bij het kerndepartement bekend is, zal daarover een afzonderlijk besluit worden genomen.

De informatie is geautomatiseerd verzameld. Periodiek vindt een nieuwe zoekslag plaats in netwerkschijven, e-mailboxen en het document management systeem. De informatie die met dit besluit openbaar wordt gemaakt, is verzameld op basis van zoekacties die tot en met 12 augustus 2020 hebben plaatsgevonden. Niet uitgesloten is dat bij een volgende zoekslag nieuwe informatie wordt gevonden die betrekking heeft op de periode december 2019 tot en met januari 2020. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als een document uit die periode na 12 augustus 2020 in het document management systeem is gearhiveerd of op een netwerkschijf is geplaatst. Ook over deze stukken zal dan een afzonderlijk besluit worden genomen.

Derdebelanghebbenden

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen de belangen van derden een rol. Deze derdebelanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de openbaarmaking.

Een aantal derdebelanghebbenden heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Een aantal derdebelanghebbenden heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de voorgenomen openbaarmaking van documenten.

Een aantal derdebelanghebbenden heeft aangegeven daartegen wel bezwaar te hebben. Zij voeren – kort samengevat – aan dat openbaarmaking een inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen en dat de documenten persoonlijke beleidsopvattingen bevatten, die in het kader van het intern beraad zijn geuit. Hiermee doen de derdebelanghebbenden beroep op de weigeringsgronden van artikel 10, tweede lid, aanhef en e, en artikel 11, eerste lid, van de Wob.

De zienswijzen van de derdebelanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Ik volg deze gedeeltelijk. Per weigeringsgrond licht ik dit hieronder nader toe.

Een derdebelanghebbende heeft aangegeven dat de voorgelegde documenten geen bestuurlijke aangelegenheid betreffen en derhalve niet onder de reikwijdte van de Wob vallen. De voorgelegde documenten ressorteren onder VWS en gaan over de afstemming in het kader van de crisisbestrijding van Covid-19. De betreffende documenten zien daarmee op een bestuurlijke aangelegenheid en vallen derhalve wel onder de Wob. De bedenkingen die zijn aangevoerd zien niet op een uitzonderingsgrond van de Wob en kunnen daardoor geen belemmering vormen voor openbaarmaking.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Voor de relevante bepalingen verwijs ik u naar bijlage A.

Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd.

Motivering

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege indien het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Onder bedrijfs- en fabricagegegevens worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgeleid over de technische of financiële bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Ook gegevens die uitsluitend de financiële bedrijfsvoering betreffen kunnen als bedrijfsgegevens worden aangemerkt.

In een document staan dergelijke bedrijfs- of fabricagegegevens. Het betreft onder andere informatie over bedrijven die bezig waren met het testen van vaccins. Deze informatie is aan mij vertrouwelijk overhandigd in het kader van informatie-uitwisseling in Europees verband. Uit deze informatie kan worden afgeleid welke bedrijven zich met het testen van vaccins bezighielden en in welk stadium van het testproces deze bedrijven zich bevonden. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.1.c.

Bijzondere persoonsgegevens (artikel 10, eerste lid, onder d, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege indien het bijzondere persoonsgegevens betreft. Dit zijn onder meer gegevens over iemands gezondheid, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen.

In diverse documenten staat dergelijke informatie. Dit betreft informatie over de gezondheidstoestand van een betrokkene. Het is aannemelijk dat openbaarmaking van deze informatie inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene. Ik maak deze bijzondere persoonsgegevens dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.1.d.

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties (artikel 10, tweede lid, onder a, van de Wob)

Bij diverse documenten is het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en internationale organisaties in het geding. Dit betreft informatie die in het kader van internationale afstemming met Nederland is gedeeld. Het openbaar maken van deze informatie kan de betrekkingen met de betrokken staten en internationale organisaties schaden. Ik weeg het hier bedoelde belang zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.a.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk
1791056-215063-WJZ

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit zijn gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer persoonsnamen, functienamen, telefoonnummers, e-mailadressen en handtekeningen. Openbaarmaking van deze gegevens zou een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene maken. Ik weeg het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Deze informatie maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

**Ons kenmerk
1791056-215063-WJZ**

Waar het gaat om de persoonsgegevens van ambtenaren in de documenten merk ik het volgende op. Indien het gaat om namen van medewerkers die niet wegens hun functie in de openbaarheid treden, weegt het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de desbetreffende ambtenaar zwaarder dan het algemeen belang van openbaarheid. Deze persoonsgegevens maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e. Namen van medewerkers die wel vanwege hun functie in de openbaarheid treden maak ik wel openbaar.

Een derdebelanghebbende heeft verzocht om persoonsnamen en een bedrijfsnaam niet openbaar te maken. Voor zover het persoonsnamen betreft, heb ik de zienswijze van de derdebelanghebbende gevolgd en persoonsnamen onleesbaar gemaakt. Wat betreft het standpunt van de derdebelanghebbende dat ook een bedrijfsnaam gelakt dient te worden, ben ik van oordeel dat dit standpunt niet gevolgd kan worden. Het openbaar maken van een bedrijfsnaam maakt in onderhavig geval immers geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene. Ten aanzien van dit punt volg ik de zienswijze van de derdebelanghebbende niet.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie.

In een document worden de namen van derden genoemd die niet bij de totstandkoming van dat document betrokken waren, noch hun visie op de inhoud van het document hebben kunnen geven. Openbaarmaking van deze informatie kan leiden tot reputatieschade of stigmatisering van deze derden. Het is namelijk aannemelijk dat deze derden hierop zullen worden aangesproken. Dit zou de betrokken derden onevenredig kunnen benadelen. Het belang van het voorkomen van mogelijke reputatieschade van betrokkenen, weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.g.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Documenten die zijn opgesteld voor intern beraad zijn onder andere: nota's van ambtenaren, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen. Ik maak persoonlijke beleidsopvattingen in die stukken niet openbaar. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

Onder de documenten bevinden zich onder meer interne nota's van en e-mailcorrespondentie tussen medewerkers van mijn ministerie, waarin zij, onder anderen, voorstellen doen voor de beantwoording van Kamervragen, hun visie, mening en commentaar geven op diverse stukken en hun persoonlijke weergave van bijgewoonde (internationale) vergaderingen terugkoppelen. Het betreft hier dus persoonlijke beleidsopvattingen die in het kader van het intern beraad zijn geuit, die ik op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob niet openbaar maak.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

**Ons kenmerk
1791056-215063-WJZ**

Ter toelichting merk ik op dat een ongehinderte bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Daarom heb ik de persoonlijke beleidsopvattingen in de documenten onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 11.1.

Ik wijs er verder nog op dat zich onder de documenten conceptteksten bevinden van documenten die al openbaar zijn, dan wel met dit besluit openbaar worden gemaakt. Voor zover de conceptteksten afwijken van de definitieve versies bevatten deze persoonlijke beleidsopvattingen en weiger ik daarom de openbaarmaking daarvan. Voor zover de conceptteksten overeenkomen met de definitieve teksten zijn ze reeds openbaar of worden ze met dit besluit openbaar gemaakt.

Ik heb aldus de zienswijzen van de derdebelanghebbenden die een beroep op artikel 11, eerste lid, van de Wob hebben gedaan, deels gevolgd. Ik heb dat niet gedaan waar het gaat om passages die naar mijn oordeel geen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten, omdat het vooral feitelijke informatie betreft. Deze passages maak ik dus wel openbaar.

Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. Gelet op de aard en de inhoud van de informatie, acht ik dat belang niet aanwezig.

Daarbij merk ik op dat het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering is als standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Wijze van openbaarmaking

De derdebelanghebbenden krijgen twee weken de tijd om de rechtbank te verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Daarvoor is vereist dat zij een bezwaarschrift indienen. Als de derden dit niet doen, worden de documenten u na afloop van deze termijn toegestuurd. Als de derden wel bezwaar maken en verzoeken om een voorlopige voorziening, wordt deze procedure afgewacht.

Plaatsing op internet

De stukken worden na de feitelijke verstrekking met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor een ieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Bezwaar

Het indienen van bezwaar schort de werking van dit besluit niet op. Heeft u vragen over dit besluit of bent u het er niet mee eens? Kijk eens op <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws/bezwaarschriften-vws>. Daar wordt uitgelegd wat u kunt doen als u het niet eens bent met het besluit en misschien bezwaar wilt maken. Er staan voorbeelden waarmee u de kans op een succesvol bezwaar kan inschatten. Wilt u bezwaar maken, dan moet dit binnen zes weken na de datum die bovenaan deze brief staat. Let op: doe dit op tijd, anders kan uw bezwaar niet behandeld worden. Het bezwaarschrift e-mailt u naar: WJZ.bezwaarenberoep@minvws.nl, bij voorkeur met een ingescande handtekening.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk
1791056-215063-WJZ

Indien u niet kunt of wilt e-mailen, kunt u uw bezwaarschrift ook versturen per post naar:
de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken,
Postbus 20350,
2500 EJ Den Haag.

U kunt uw bezwaarschrift ook faxen naar: (070) 340 59 84.

Noem in het bezwaarschrift:

- uw naam en adres
- de datum
- het kenmerk van deze brief (dit vindt u in de rechterkantlijn)
- geef aan waarom u het niet eens bent met de beslissing

Vergeet niet om uw bezwaarschrift te ondertekenen en van een datum te voorzien. Wilt u zo vriendelijk zijn om een kopie van deze brief mee te sturen met het bezwaarschrift.

Indien u het bezwaarschrift per e-mail indient zonder ondertekening, bestaat de mogelijkheid dat u op een later moment verzocht wordt om bewijs te leveren dat u bevoegd bent tot het indienen van het bezwaar.

Informatie voor het treffen van een voorlopige voorziening (vovo)

Conform het bepaalde in artikel 6, vijfde lid, van de Wob, worden de belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken na dagtekening van deze beschikking, aan te geven of men bedenkingen heeft tegen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift bij het ministerie van VWS en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, dit besluit tot openbaarmaking te schorsen. Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een voorlopige voorziening is aangevraagd, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.

Bijlage A

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
1791056-215063-WJZ

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
  - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

(...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.